

**Az ELTE TÓK Tudományos Bizottságának külön rendelkezése a plágium
gyanújának felmerülése esetén
(kari szintű kiegészítő rendelkezés az ELTE HKR¹-hez)
(Elfogadta a TÓK Kari Tanács 2024. április 16-án 2023/2024-33. számmal)**

A Kar oktatói a hallgatók felkészítése során kiemelt figyelmet fordítanak a felhasznált források korrekt megjelölésére, valamint a szerzői jogok betartására annak érdekében, hogy a plágiumot, illetve a plágium gyanúját megelőzzék. A megelőzés fontos eleme az információ-nyújtás mind az egyetemi órákon, mind az egyéni szakdolgozati konzultációkon.

Amennyiben felmerül a plágium gyanúja és a fegyelmi eljárás lefolytatásának szükségessége, bármely hallgatói munkával (szemináriumi dolgozat, műhelymunka, szakdolgozat stb.) kapcsolatba kerülő oktatóban, úgy az adott hallgatói munka érdemjeggyel való minősítését meg kell tagadni, amíg nem tisztázódik, hogy fegyelmi vétség vagy gondatlanság esete áll fenn. A plágium vádjával élő oktatónak részletesen indokolnia kell írásban a gyanúját. Jelenleg az ELTE HKR szabályozás szerint, amennyiben felmerül, hogy fegyelmi vétségnek minősül a plagizálás, fegyelmi eljárás lefolytatását kell kezdeményezni. Fegyelmi eljárás kezdeményezésére a dékán jogosult.

Amennyiben *gondatlanságból* elkövetett plagizálás történik, akkor ezt érdemjegy levonásával lehetséges szankcionálni². Egyértelmű gondatlanság esetén az oktató saját hatáskörében tud eljárni³.

1. Amennyiben nem a gondatlanság egyértelmű esete áll fenn, a fegyelmi vétség, illetve gondatlanság megállapítására a(z ELTE TÓK) plágiumügyeket vizsgáló, kibővített *Etikai Bizottsága* hivatott.

Olyan hallgatói munka esetén, amely témavezetés nélkül készült (**óravázlat, tématerv, szemináriumi dolgozat, portfólió**):

- a. Amennyiben az oktatóban a beadott hallgatói munkával kapcsolatban felmerül a plágiumgyanú, azt jelezni kell a hallgató felé. Az oktató biztosítson lehetőséget a hallgatónak megvédeni a munkáját. A hallgatónak lehetőséget kell adni arra, hogy viszontválaszát az oktatói tájékoztatást követő 3 napon belül írásban megküldje. Amennyiben a plagizálást a hallgató elismeri, kapjon lehetőséget a munkája visszavonására és 3 munkanapon belüli újra benyújtására. Az oktató jogosult érdemjegy levonására.
- b. Amennyiben a hallgató nem vonja vissza a plágiumgyanúval illetett munkáját, az oktató a plágiumgyanúról konzultál a közvetlen munkahelyi felettesével, a tanszékvezetőjével. A

¹ **Vonatkozó HKR szabályzatok**

74/C alapján az alábbi különbségtételt érdemes elvégezni: gondatlanságról vagy fegyelmi vétségről(=plágium) van szó?

- (1) Amennyiben a hallgató a felhasználásra vonatkozó szabályoknak [74/B. § (1) bek.] egészben vagy részben nem tesz eleget, a hallgatói művet értékelhetetlennek kell minősíteni, és az adott kurzus/szakdolgozat érdemjeggyel való minősítését meg kell tagadni.
- (2) **Fegyelmi vétségnek** minősül, amennyiben a hallgató – a felhasználásra vonatkozó szabályok [74/B. § (1) bek.] megsértésével – szövegszerűen vagy alapvető tartalmi elemei tekintetében saját hallgatói műveként teljes egészében vagy jelentős részben idegen szerzői művet vagy idegen szerzői művek egybeszerkesztett változatát nyújtja be vagy adja elő.
- (3) **Nem kell alkalmazni az** (1)-(2) bekezdésben meghatározott következményeket akkor, ha a hallgató a hallgatói műben összességében eleget tett, a felhasználásra vonatkozó szabályoknak [74/B. § (1) bek.], és megállapítható, hogy azok részleges megsértése **gondatlanságra** vezethető vissza.”

Gondatlanság (ELTE TÓK kiegészítés): például a nem pontos hivatkozások, a hivatkozási szabályok megsértése esetén.

Szankciója például a jegylevonás.

Fegyelmi vétség (ELTE TÓK kiegészítés): amikor ténylegesen plágiumról van szó, nem egyszerű gondatlanságról. Ez esetben fegyelmi eljárás lefolytatást kell kezdeményezni a dékánál.

² ELTE TÓK kiegészítés.

³ Lásd részletesen később.

hallgató válaszát az oktató és a tanszékvezető újra megvizsgálja, szükség esetén döntenek a fegyelmi eljárás megindításáról. Amennyiben a vétség csekély súlyú (HKR 74/c (3)), a hallgató lehetőséget kaphat a munka átdolgozására.

- c. Amennyiben a tanszékvezetővel történő megbeszélés után az oktató fenntartja a plágium gyanúját, a konzultációt követő 3 munkanapon belül az oktató hivatalos üzenetben, a tanszékvezető bekapcsolásával, részletes indoklással tájékoztatja a hallgatót és az Etikai Bizottság elnökét a plágiumgyanúról, ezt követően az ELTE TÓK plágiumügyeket vizsgáló Etikai Bizottsága él javaslatlételi jogkörével (lásd 4. c., d. pontok).
- d. Fegyelmi eljárás megindítása az érintett oktató javaslatára, a tanszékvezető kezdeményezésére történhet – szükség esetén az Etikai Bizottság elnökének bevonásával. A fegyelmi eljárást a dékánnál kell kezdeményezni. A fegyelmi vétségeket az ELTE HKR 74/c (2) bekezdése alapján lehet megindítani.
- e. Amennyiben nem a gondatlanság egyértelmű esete áll fenn, a fegyelmi vétség, illetve gondatlanság megállapítására az ELTE TÓK *Etikai Bizottsága* hivatott javaslatlételi jogkörrel.

Olyan munka esetén, amely témavezetéssel készült (**szakdolgozat, évfolyamdolgozat**)

- a. A konzultációt a hallgató kezdeményezi. Ezt követően az oktató a konzultációs folyamat során rendszeresen monitorozza a hallgató munkáját, és felhívja a hallgató figyelmét a hivatkozások fontosságára, a hivatkozás technikájára. A hallgató ezt követően köteles az oktatói útmutatás szerinti hivatkozási rendben eljárni – a kari szakdolgozati útmutatóra is tekintettel.
- b. Amennyiben a plágiumgyanú felmerül, gondatlanság esetén a témavezető felszólítja a hallgatót a dolgozat szövegének javítására.
- c. Amennyiben a konzultációk során fegyelmi vétséggel kapcsolatosan merül fel a plágiumgyanú, a témavezető felszólítja a hallgatót a dolgozat szövegének javítására. Amennyiben ez nem történik meg, a szakdolgozat beadását⁴ meg kell tagadni, és az 1. b-e. pontok szerint kell eljárni. A témavezető csak akkor hagyhatja jóvá a szakdolgozat feltöltését, ha a plágiumgyanút sikerült tisztázni.
- d. Az oktató a leadott szakdolgozatot a hivatalos leadást követően egy héten belül (nyári vizsgaidőszak esetén április 27. éjfélig⁵, téli vizsgaidőszak esetén november 27. éjfélig) ellenőrzi plágiumkereső szoftverrel is. Az ellenőrzés tényét, megjegyzéseivel kiegészítve, a szakdolgozat bírálati lapján egyaránt rögzíti, azt a hallgatóval megismerteti.
- e. Amennyiben a plágiumgyanú ebben a szakaszban merül fel, gondatlanság esetén jegylevonással kell a hallgatót szankcionálni. A hallgatónak a vétség során lehetőséget kell biztosítani, hogy tisztázza a gondatlanság miatti plágiumgyanút. Amennyiben fegyelmi vétség gyanúja merül fel, az 1. b-e. pontok szerint kell eljárni. Amennyiben a plágium gyanúja tisztázódott, a szakdolgozati bírálati folyamat folytatódik.

2. A kari plágium ügyeket vizsgáló bizottság (Etikai Bizottság) összetétele

- a. BA képzési szinten a szemináriumi dolgozatok, kutatási tervek, a kurzusok keretében készített hallgatói munkák és műhelymunkák, valamint a szakdolgozati munka esetén a kari Etikai Bizottság kiegészül a következő tagokkal:
 - oktatási dékánhelyettes,
 - az érintett tanszék vezetője⁶

⁴ A Neptunba való feltöltését.

⁵ Szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgatók esetén május 17. éjfélig.

⁶ Amennyiben témavezetés vagy más ok miatt összeférhetetlen, úgy a szakdolgozat tudományterületéhez, témájához tartozó tantárgy felelőse vagy annak oktatásában érintett oktató.

- egy fő a HÖK képviselőjében.
- b. MA képzési szinten a kurzusok keretében készített hallgatói munkák, szakdolgozatok esetén a kari Etikai Bizottság kiegészül a következő tagokkal:
 - oktatási dékánhelyettes,
 - a szak felelőse,
 - az érintett tanszék vezetője⁷,
 - egy fő a HÖK képviselőjében.

3. A plágium ügyekkel foglalkozó Etikai Bizottság feladatai

- a. fegyelmi vétség gyanúja esetén ülésezik
- b. megismerni a szóban forgó hallgatói munkát, illetve a plágium gyanújával élő oktató részletes indoklását (bírálatát);
- c. egy, a Bizottság által kitűzött időpontban meghallgatni a hallgatói érveket, a plágium gyanújával élő oktató indoklását, esetleg további szakértői véleményeket, amennyiben szükséges;
- d. a meghallgatásokat követően eldönteni, hogy fegyelmi vétség vagy gondatlanság áll-e fent;
- e. a döntés után a döntés eredményének közlése az érintettekkel és tájékoztatásuk a további teendőkről (lásd. lent);
- f. rövid jegyzőkönyvben rögzíteni a tárgyat, a dátumot, a résztvevőket, tömören az eseményeket, illetve pontosan megfogalmazni a határozatot/javaslatot, valamint aláírásokkal láttamozni a jegyzőkönyvet.

4. A plágiumügyeket vizsgáló Etikai Bizottság határozathozatali /javaslattételi jogköre

- a. A kari plágiumgyanús ügyeket vizsgáló *Etikai Bizottság* gondatlanságot vagy a fegyelmi vétség *gyanúját* állapíthatja meg. Fegyelmi vétség megállapítására a dékán által összehívott Fegyelmi Bizottság jogosult.
- b. A plágium ügyeket vizsgáló *Etikai Bizottság* határozatát a szakdolgozati bírálat leadási határidő előtt legalább 5 nappal (nyári vizsgaidőszak esetén legkésőbb május 15-ig, téli vizsgaidőszak esetén január 5-ig) meghozza.
- c. Amennyiben a plágium ügyeket vizsgáló *Etikai Bizottság* **gondatlanságot** állapít meg, úgy a bizottság felkéri a plágium gyanúját felvető oktatót, hogy jegylevonással szankcionálja a plágiumot. Ennek mértékét az oktatóra bízta. A bizottság jegyzőkönyvét és a mellékelt dokumentumokat leadja az oktatási dékánhelyettes – illetve annak titkára – számára, aki a jegyzőkönyvet archiválja, a mellékelt dokumentumokat pedig továbbítja rendeltetésüknek megfelelően (a hallgatói munkát a bírálónak, aki újraértékeli a hallgatói munkát, és új bírálatot készít, illetve új minősítést állapít meg). Ebben az esetben nincs vele további teendő.
- d. Amennyiben a bizottság **fegyelmi vétséget** állapít meg, úgy jegyzőkönyvezett döntését a fenti dokumentumokkal együtt (hallgatói munka, értékelő oktató írásos véleménye, stb.) szintén leadja az oktatási dékánhelyettes – illetve annak titkára – számára, aki a jegyzőkönyv fénymásolatát archiválja, és az eredeti jegyzőkönyvet, vagy ennek elektronikus hivatalos változatát, illetve a további szükséges dokumentumokat továbbítja a dékán felé. Fegyelmi eljárást a dékán kezdeményez, további tájékoztatást az ügy menetéről kari szinten kapnak az érintettek.

⁷ Amennyiben a szakfelelős és/vagy a tanszékvezető érintett, úgy az oktatási dékánhelyettes által kijelölt, a mesterszakon oktató másik személy.